

Aan het College van B&W

Schriftelijke vragen ex art. 38 RvO betreffende verstedelijking en mobiliteit

Groningen, 4 januari 2021

Geacht college,

De Gemeente Groningen groeit. Meer huizen, meer voorzieningen, en hopelijk pakken we ook snel de groei in het aantal banen en bedrijven weer op. Deze groei leidt onvermijdelijk tot groeiende mobiliteit. In de omgevingsvisie van 2018, The Next City, heeft uw College uitgewerkt hoe het de groei wil vormgeven. Er worden contouren geschetst voor wonen, werken, groen en ook mobiliteit vanuit het principe van een compacte stad. Dat, en het vertrekpunt van The Next City vinden wij sterk gekozen: leefkwaliteit.

Next City is echter een koersdocument, dat nog niet op alle terreinen specifieke uitwerking kent. Een voorbeeld daarvan is *mobiliteit*. Er worden in Next City principe-uitspraken gedaan, die samenhangen met de mobiliteitsvisie. Daarin wordt de link gelegd tussen mobiliteit en ruimtelijke ontwikkeling. Leefkwaliteit staat onder druk als er veel, lawaaiig, energieverbruikend, vervuילend en onveilig verkeer is. D66, PvdA en GroenLinks vinden daarom dat de groei van de stad alleen maar kan vormgegeven als wordt geredeneerd vanuit mobiliteitsstructuren, waarbij duurzame mobiliteit natuurlijk voorop staat. De indiende fracties vragen zich met enige regelmaat of dit voldoende het geval is; hieronder over enkele voorbeelden daarvan:

De plannen voor grootschalige nieuwe ontwikkelingen zoals Suikerzijde, Stadshavens en De Held zijn al gemaakt, voordat de Mobiliteitsvisie af is. Niet vreemd, omdat de woningnood ons ook noopt om door te pakken en omdat de locaties goed aansluiten bij het uitgangspunt van de compacte stad. Toch moet die samenhang gevonden gaan worden. Een mooie kans dient zich daartoe aan, omdat de Next City volgend jaar een herijking krijgt.

In een aantal andere steden, zoals Utrecht, en rond Eindhoven wordt mobiliteit gebruikt als leidend principe voor ruimtelijke en economische ontwikkeling van de stedelijke regio en is het onderdeel van de nieuwbouwgebieden. Daar wordt echt groot en in samenhang gedacht. Niet alleen de fietspaden en auto-ontsluiting, maar ook spoorse mobiliteit staat in de plannen. In Groningen leek dat, los van het Station Suikerzijde, nog niet het geval. Inmiddels is de raad eind december geïnformeerd over de uitkomsten van de provinciale studie over bus- en treinverbindingen naar Zernike (1).

In december presenteerde het college samen met acht andere overheden daarnaast de verstedelijkingsstrategie (2) voor de regio Groningen – Assen. Ook over dit document heeft onze gemeenteraad nooit politiek gesproken, terwijl de groei van de stad in goede banen leiden hoogste prioriteit heeft. De overheden boden de verstedelijkingsstrategie wel aan de Tweede Kamer aan, tijdens het BO-Mirt in december.

Omdat er nu zoveel beweegt op het gebied van ruimte, mobiliteit en er met de kabinetsformatie en het Nationaal Groeifonds belangrijke momenten aankomen, stellen D66 en PvdA de onderstaande vragen over onze duurzame verstedelijking, de samenhang tussen documenten, onze politieke betrokkenheid én de kansen die we zien.

Provinciale mobiliteitsvisie

In december kregen we de resultaten van het in opdracht van de provincie gedane onderzoek naar bus- en treinverbinding naar Zernike. We hoorden het niet helemaal voor het eerst, maar we hebben er als raad nog niet eerder over gesproken.

1. Wat is de inzet van het college op deze provinciale mobiliteitsvisie en hoe is het college betrokken geweest?
2. Waarom heeft het college er niet voor gekozen de gemeenteraad nauw te betrekken bij de input voor de provinciale mobiliteitsvisie?
3. Indieners zijn van mening dat een eventuele nieuwe treinverbinding naar Zernike het best in samenhang met de mobiliteitsvisie kan worden onderzocht, deelt het college die opvatting?
4. Hoe kijkt het college naar de samenhang tussen Next City, verstedelijkingsstrategie en de provinciale en gemeentelijke mobiliteitsvisie? Wanneer komt wat en hoe sluiten dingen op elkaar aan?
5. En hoe gaat het college de raad in de toekomst hier wel bij betrekken zodat de raad zich goed kan positioneren als kaderstellend orgaan?

Verstedelijkingsstrategie & BO-mirt

In december 2020 hebben de negen overheden verenigd in de Regio Groningen - Assen de verstedelijkingsstrategie geagendeerd in de Tweede Kamer. De Groningse gemeenteraad benadrukt al lange tijd het belang van gemeentelijke inzet en op meer betrokkenheid van de raad bij agenderingen in Den Haag, zoals het BO-mirt. Zie bijvoorbeeld de toezegging in reactie op de motie 'de Raad mee op Reis' van 100% Groningen.

7. Waarom is de gemeenteraad van Groningen, los van één informatiebijeenkomst midden op een werkdag, niet betrokken geweest bij de totstandkoming van deze verstedelijkingsstrategie?

De verstedelijkingsstrategie is met een aanbiedingsbrief van SNN geagendeerd in het BO-MIRT, de belangrijkste infrastructuurtafel van Nederland. Waar andere regio's uitgewerkte verzoeken neerleggen over wat men financieel nodig heeft voor infrastructurele ontsluiting, ontbrak dat pleidooi bij de aanbidding van onze verstedelijkingsstrategie.

8. Heeft het college geen rijksmiddelen uit het BO-MIRT nodig om de regionale verstedelijking vorm te geven? Of was dit een eerste aanzet en volgt die concretere uitvraag alsnog, bijvoorbeeld als de mobiliteitsvisies klaar zijn?

9. Is het college voornemens om, net zoals Utrecht deed met 'OV&Wonen in de Regio Utrecht' (3), een MIRT-verkenning aan te vragen voor de gemeente Groningen? En aan welke projecten wordt dan gedacht? Of een agendering in het MIRT op een andere manier?
10. Hoe zou dat kunnen aansluiten op de onlangs in de Tweede Kamer aangenomen motie van het CDA voor een Deltaplan voor het Noorden (4)?
11. De indienende fracties zouden graag zien dat de raad actiever en eerder betrokken wordt bij het proces van toeleiding van vraagstukken naar formele overleggremia als het BO-MIRT of bij documenten als de bovengenoemde 'verstedelijkingsstrategie' zodat de raad kaderstellende rol kan uitoefenen. Is uw college bereid de raad als zodanig te positioneren? Zo nee, waarom niet en zo ja, hoe en wanneer?

Nationaal Groeifonds

Los van het BO-mirt, speelt nu ook de discussie over het Nationaal Groeifonds. Meerdere partijen geven inmiddels aan dat de Lelylijn daar een interessant project voor is. Iets dat het college ook heeft beaamt op een rondvraag in september van D66. Maar er zijn regio's in Nederland, zoals bijvoorbeeld Utrecht (5), die in het groeifonds óók een mogelijke bron van inkomsten zien om middelen op te halen voor spoorse en duurzame infrastructuur. Ook deze stonden geagendeerd in het BO-mirt van december.

12. Ziet het college die kans ook? Zitten wij er net zoals andere regio's bovenop en waar blijkt dat uit?
13. En werkt het college aan een plan voor het Nationaal Groeifonds, bijvoorbeeld op het gebied van wonen, werken en mobiliteit?

Kabinetsformatie

In maart zijn er Tweede Kamer-verkiezingen. Daarna gaan partijen om de formatietafel om hun inzet voor de komende vier jaar te bepalen. De gemeente Groningen heeft, zoals hierboven beschreven, veel werk te verzetten om de groei duurzaam op te vangen.

14. Werkt het college al aan een pleidooi dat aangeboden kan worden bij de formatie van de nieuwe regering?
15. Waar zou dit pleidooi over moeten gaan? Met andere woorden, wat ziet het college écht graag terug in het nieuwe regeerakkoord?
16. Wanneer en hoe wordt de raad hierbij betrokken?

Tom Rustebiel - D66

Rik van Niejenhuis - PvdA

Benni Leemhuis - GroenLinks

1. [Mogelijkheden verbetering bereikbaarheid Zernike met trein en bus onderzocht - Provincie Groningen](#)
2. [Regio Groningen-Assen - Verstedelijkingsstrategie](#)
3. [MIRT-overzicht 2021, P152 Mirt-verkenning 'OV en wonen in de regio Utrecht'](#)
4. <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2020Z24121&did=2020D50730>
5. [Utrecht wil 2,1 miljard uit groeifonds voor aanleg tramlijnen en treinstation | NOS](#)